

Top Weblib 2007

Štvrtý ročník súťaže Top Weblib sa niesol v znamení postupného sprísňovania kritérií, ktoré sú kladené na webové stránky knižníc. Táto skutočnosť bola zohľadnená už pri zverejnení kritérií začiatkom marca 2008, ktoré však vychádzali z kritérií predchádzajúcich ročníkov súťaže. Odborná porota v zložení Ing. Peter Kolesár (SNK Martin), Ing. Ján Krištof (ŠVK Košice) a Mgr. Norbert Végh (SKN Levoča) hodnotila stránky v období od 8.-15.4.2008 súbežne s verejným hlasovaním. Porota bola zložená zo zástupcov knižníc, ktoré v predchádzajúcom ročníku súťaže obstáli na prvých miestach. Porota hodnotila 16 kritérií.

Štýl a formálnu úpravu, jazykovú mutáciu, on-line katalóg, úplnosť kontaktných údajov (váha 1), originalnosť, inovatívnosť a grafickú úpravu (váha 2) hodnotil Peter Kolesár. Full textové vyhľadávanie, mapu stránky (váha 1) a funkčnosť (váha 2) hodnotil Ján Krištof. Validáciu W3C, používanie metaúdajov, správne používanie kontrastu farieb, fontov s relatívnou veľkosťou, alternatívne texty (váha 3) a vyhľadateľnosť stránky (váha 1) hodnotil Norbert Végh. Váha 3 bola pozitívna pri kritériách, ktoré patria medzi povinné požiadavky webových štandardov, zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a výnosu Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č. 1760/M-2006. Do 1.8.2008 sú povinné všetky povinné osoby zosúladiť webové stránky svojich inštitúcií s požiadavkou zákona.

Každé kritérium sa hodnotilo počtom bodov od 0 do 5, pričom najlepšie hodnotenie bolo 5. Pri splnení štandardných podmienok sa prideliť 3 body. Body 4 a 5 sa prideliť v prípade, že hodnotené kritérium bolo splnené nadštandardne.

Do súťaže sa prihlásilo 21 knižníc. Väčšina (17) boli verejné knižnice, 5 boli akademické alebo ŠVK.

Časť kritérií hodnotila porota subjektívne (štýl, originalnosť, inovatívnosť, grafická úprava, funkčnosť). Kritériá validácia, metadáta, a kontrast farieb sa dali určiť objektívne podľa počtu chýb, ktoré našiel validátor W3C, podľa počtu použitých metaúdajov, či exaktným porovnaním farieb pozadia a popredia. Tieto kritériá je možné overiť veľmi ľahko. Niektoré stránky mali ikonu, ktorá overila validnosť stránky v reálnom čase. Bodové hodnotenie pri validácii bolo nasledovné:

Počet chýb	Počet bodov
0	4
1 – 5	3
6 – 20	2
21 - 55	1

Bodové hodnotenie použitia metaúdajov bolo nasledovné:

Počet metaúdajov	Počet bodov
8 - 9	4
7 - 6	3
4 - 5	2
1 - 3	1

Kontrast sa hodnotil 3. bodmi, keď kontrast farieb popredia a pozadia (vyjadrený v sústave hexa) bol väčší ako 500.

Mnohé kritériá (napr. mapa stránky, Alt text, font, vyhľadávanie, ...) boli ohodnotené tromi bodmi, keď boli na stránke použité štandardne. Vyhľadateľnosť sa zisťovala pomocou vyhľadávača www.google.sk.

Podrobné hodnotenie je zrejmé z tabuľky.

Knižnice stratili body hlavne za absenciu jazykovej mutácie stránky, on-line katalógu, mapy stránky, vyhľadávania.

Vo všeobecnosti môžeme konštatovať, že medzi verejnými knižnicami sa prejavila istá konkurencia stránok v ich vyššej kvalite oproti akademickým knižniciam.

V kategórii verejných knižníc bolo poradie knižníc nasledovné:

Počet bodov	Knižnica	Poradie
91	Mestská knižnica Bratislava	1.
87	Novohradská knižnica Lučenec	2.
85	Staromestská knižnica Bratislava	3.
83	Tríbečská knižnica Topoľčany	4.

Pravidlá súťaže umožňujú účasť i knižniciam, ktoré sa v minulom ročníku súťaže umiestnili na prvých troch miestach v oboch kategóriách, môžu však v tomto, prípadne ďalších ročníkoch získať „len“ čestné uznanie za trvale kvalitnú webovú prezentáciu. Preto uvádzame v kategórii verejných knižníc i poradie na 4. mieste.

V kategórii špeciálnych knižníc bolo poradie prvých troch knižníc nasledovné:

Počet bodov	Knižnica	Poradie
77	Akademická knižnica Akadémie ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši	1.
70	Slovenská lesnícka a drevárska knižnica pri TU vo Zvolene	2.
63	Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici Centrálna knižnica UK Katolíckej univerzity v Ružomberku	3.-4.

Na záver môžeme konštatovať, že úroveň webových stránok prihlásených knižníc do súťaže Top Weblib sa z roka na rok zvyšuje. Je to spôsobené zrejme skúsenosťami z predchádzajúcich ročníkov súťaže. Na zvyšujúcu sa úroveň webových sídiel pozitívne vplývala aj účasť knižníc na seminároch Tvorba webových stránok knižníc a príručka s rovnakým názvom. Súťaž Top Weblib je vynikajúca motivácia pre knižnice na zlepšovanie svojich webových sídiel, pričom najdôležitejšia je účasť, nie umiestnenie v súťaži. Zároveň je však nesporné konštatovanie, že popredné umiestnenie je dnes už vecou hrdosti a prestíže nie len samotných účastníkov, ale aj ich zriaďovateľov.

Na druhej strane nesmieme zabudnúť, že je ešte stále veľa knižníc, ktoré by mali pre svojich čitateľov zabezpečiť moderné, zaujímavé, ale aj prístupné webové stránky. Každá knižnica je totiž povinná rešpektovať zákon č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a výnos Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č. 1760/M-2006 o štandardoch informačných systémov. Zrejme by mala existovať možnosť financovania webových stránok napr. z grantového systému Ministerstva kultúry SR, čo by pozitívne ovplyvnilo kvalitu webových stránok mnohých knižníc. Veď knižníc je na Slovensku omnoho viac, ako účastníkov v súťaži Top Weblib.

Mgr. Norbert Végh, predseda odbornej poroty súťaže Top WebLib 2007